

Bölüm 7

Giriş Nasıl Yazılır?

Kötü bir başlangıç, kötü bir son yaratır.

Euripides

ÖNERİLEN KURALLAR

Şimdi ön hazırlıklar yolumuzdan çıkmış olarak makalenin kendisine geliyoruz. Başlık ve kısa özetin yeri en başta gelmesine karşın, deneyimli yazarların bunları makaleyi yazdıktan sonra hazırladıklarını söylemeliyim. Fakat siz, yazmayı önerdiğiniz makalenin ana hatlarını ve yaklaşık bir başlığını aklınızda (kağıtta değilse bile) bulundurmalısınız. Ayrıca, makaleyi yazdığınız okurların düzeyini de gözönüne almalısınız. Böylece, hangi terimler ve işlemlerin tanım ve açıklama gerektirdiğini, hangilerinin gerektirmediğini belirlemede bir temeliniz olacaktır. Aksi takdirde, aklınızda açık bir amaç yoksa, bir anda altı değişik doğrultuda yazabilirsiniz.

Çalışma hâlen devam ederken yazmaya başlamak akıllıca bir politikadır. Aklınızda her şey taze olduğundan bu, yazmayı kolaylaştırır. Dahası, yazma işleminin kendisi, bir ihtimal, sonuçlardaki uyumsuzlukları gösterir ve belki izlenecek ilginç yan yolları ortaya çıkarır. Bu nedenle, deney sistemi ve malzeme hâlâ el altındayken yazmaya başlayınız. Eğer ortak yazarlar varsa, onlar danışmak için etrafta iken çalışmayı yazmaya başlamak akıllıca olur.

Kuşkusuz, uygun bir metnin ilk kısmı Giriş olmalıdır. Giriş'in amacı, okuyucunun konuyla ilgili önceki yayınlara bakmaya ihtiyaç duymaksızın, şimdiki çalışmanın sonuçlarını anlayıp değerlendirmesine imkân verecek, yeterli ölçüde temel bilgileri temin etmektir. Giriş ayrıca, şimdiki çalışmanın gerek ve mantığını vermelidir. Hepsinden önemlisi orada, makaleyi yazmadaki amacınızı kısa ve açık olarak belirtmeniz gerekir. Kaynakları, en önemli temel bilgileri vermek üzere dikkatlice seçiniz. Giriş'in çoğu, esasta kendi probleminiz ve çalışmanızın başında konuyla ilgili yerleşmiş çalışmalardan söz ettiği için, geniş zamanda yazılmalıdır.

İyi bir Giriş için önerilen kurallar şöyledir: (i) İlk olarak, araştırılan problemin niteliğini ve kapsamını mümkün olan bütün açıklıkla sunmalıdır. (ii) Okuyucuyu yönlendirmek için ilgili yayınları değerlendirmelidir. (iii) Araştırma yöntemini belirtmelidir. Eğer gerekli

görülürse, o yöntemin seçilme nedenleri de açıklanmalıdır. (iv) Araştırmanın ana bulgularını belirtmelidir. (v) Bulguların ortaya çıkardığı ana sonuçları ortaya koymalıdır. Okuyucuyu merak içinde bırakmayın, kanıtların gelişimini izlesin. O. Henry tipi bir sürpriz sonuç iyi bir edebiyat olabilir, fakat bilimsel yöntemin kalıbına uymaz.

Son noktayı genişletmeme izin verin. Birçok yazar, özellikle yeni başlamakta olan yazarlar, en önemli buluşlarını makalenin sonuna kadar saklama yanlısını (ve yanlıştır) yaparlar. Aşırı durumlarda, yazarlar bazen önemli buluşlarına, muhtemelen iyi gizlenmiş dramatik bir zirve noktasına ilerlerken gerilim yaratmak umuduyla, Kısa Özet'te yer vermezler. Ancak, deneyimli bilim adamları arasında bu, boş bir hamle olarak nitelendirilir. Aslında, sürpriz sonucu olan problem, okuyucuların sıkıldığı ve daha esaslı bulamadan çok önce okumaktan vazgeçtiği problemdir. “Bilimsel bir makaleyi okumak, detektif hikâyesi okumak gibi değildir. Başlangıçtan itibaren onu uşağın yaptığını bilmek isteriz” (40).

KURALLARIN NEDENLERİ

İyi bir Giriş için ilk üç kuralın, pek çok bilim adamı ve hatta yeni başlayanlar tarafından bile oldukça kabul görmüş olarak, çok az geliştirilmeye ihtiyacı vardır. Bununla beraber, Giriş'in amacının (makaleyi) tanıtmak olduğunu akılda tutmak önemlidir. Bu nedenle, ilk kural (problemin tanımı) en önemlisidir. Ve açıktır ki, eğer problem mantıklı, anlaşılır bir şekilde belirtilmezse okuyucu sizin çözümünüze ilgi duymaz. Okuyucu, makalenizle uğraşsa bile-ki siz problemi anlamlı bir şekilde sunmamışsanız ilgi ihtimali azdır- çözümünüzün parlaklığından etkilenmeyecektir. Bir anlamda, bilimsel makale diğer türdeki yayınlar gibidir. Giriş'te okuyucunun dikkatini çekmek için bir “kanca”nızın olması gerekir. Bu konuyu niçin seçtiniz ve neden önemlidir’?

İkinci ve üçüncü kurallar ilki ile bağlantılıdır. Yapılmış çalışmalar ve yöntemin seçimi öyle bir şekilde sunulmalıdır ki okuyucu problemin ne olduğunu ve sizin çözmek için nasıl hareket ettiğinizi anlamalıdır.

Bu üç kural, daha sonra doğal olarak dördüncüye, Giriş'in kapanış noktası olan temel bulgu ve sonuçların belirtilmesine götürür. Problemden çözüme kadar olan bu yol haritası o kadar önemlidir ki, Kısa Özet'te bir miktar tekrarı çoğu zaman istenir.

ATIF VE KISALTMALAR

Eğer çalışmanın Kısa Özet'ini veya ön notunu daha önce yayımladıysanız, Giriş'te bundan (atıf ile) bahsetmeniz gerekir. Eğer çok yakından ilgili makaleler başka bir yerde yayımlanmışsa veya yayımlanmak üzere ise bunu yine Giriş'te, geleneksel olarak son kısmında veya sona doğru söylemelisiniz. Böyle kaynaklar, konuyu araştırmak zorunda olanlar için ilgili literatürü derli toplu tutmaya yardım eder.

Yukarıdaki kurallara ilâveten, makalenizin sizin dar uzmanlık alanınız dışındaki kişiler tarafından da pekâlâ okunabileceğini aklınızda tutunuz. Bu nedenle Giriş, kullanmaya niyetlendiğiniz her çeşit özel terim ve kısaltmaların tanımlanacağı en uygun yerdir. Bir keresinde aldığım bir şikâyet mektubundan bir cümleyi örnek vererek, bunu anlatayım. Şikâyet, *Journal of Virology*'deki bir ilânı kaynak gösteriyordu. İlân, *National Institute for Health (NIH)* için bir virolog arandığını bildiriyor ve “*An equal opportunity employer, M & F* (Eşit fırsat işvereni, Erkek veya Kadın)” diye bitiyordu. Mektup; (M & F) gösteriminin, “*Muscular and Fit — Kaslı ve Formda*”, “*Musical and Flatulent—Müzikal ve Gösterişli*” “*Hermaphroditic — Çift Cinsiyetli*” veya “*Mature applicant in his Fifties — Elli Yaşlarında Olgun Bir Aday*” gibi anlamlara gelebileceğine dikkat çekiyordu.